Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Tienpidon ja liikenteen tehtävien hoidon haasteita 17.10.2019

Tommi Huttunen, Pohjois-Savon ELY-keskus

Tienpidon ja liikenteen tehtävien hoitamisen haasteita Pohjois-Savon ELY-keskuksessa 2010-luvulla (samat haasteet myös muissa ELYissä)

1. Perusväylänpidon rahoitus ei ole riittänyt kaikkiin tarpeisiin

- Maanteiden kunto on heikentynyt ja korjausvelka kasvanut vuosittain
- Pieniä alueellisia investointeja ei voida toteuttaa pl. hankkeet, joihin on osoitettu erillisrahoitus
- Suunnitelmavalmius on heikko – toteutusvalmiita suunnitelmia ei juurikaan ole

2. Henkilöstöresurssit ovat vähentyneet ja osaamisen säilyttäminen vaikeutunut

- 1.1.2010 ELY-keskuksen aloittaessa L-vastuualueella henkilöstöä oli 82
- 31.12.2019 tilanne 33 + hankinta-alueen noin 10 yhteensä noin 43
- Moni osaaminen on ”ohuella” 1 tai 2 asiantuntijan varassa
- Vuosien 2020-2023 toimintamenomäärärahakehys herättää huolta
  -> ELY-keskuksille tulossa uusia säästövelvoitteita?

POS ELY päällystystyömäärät (km)

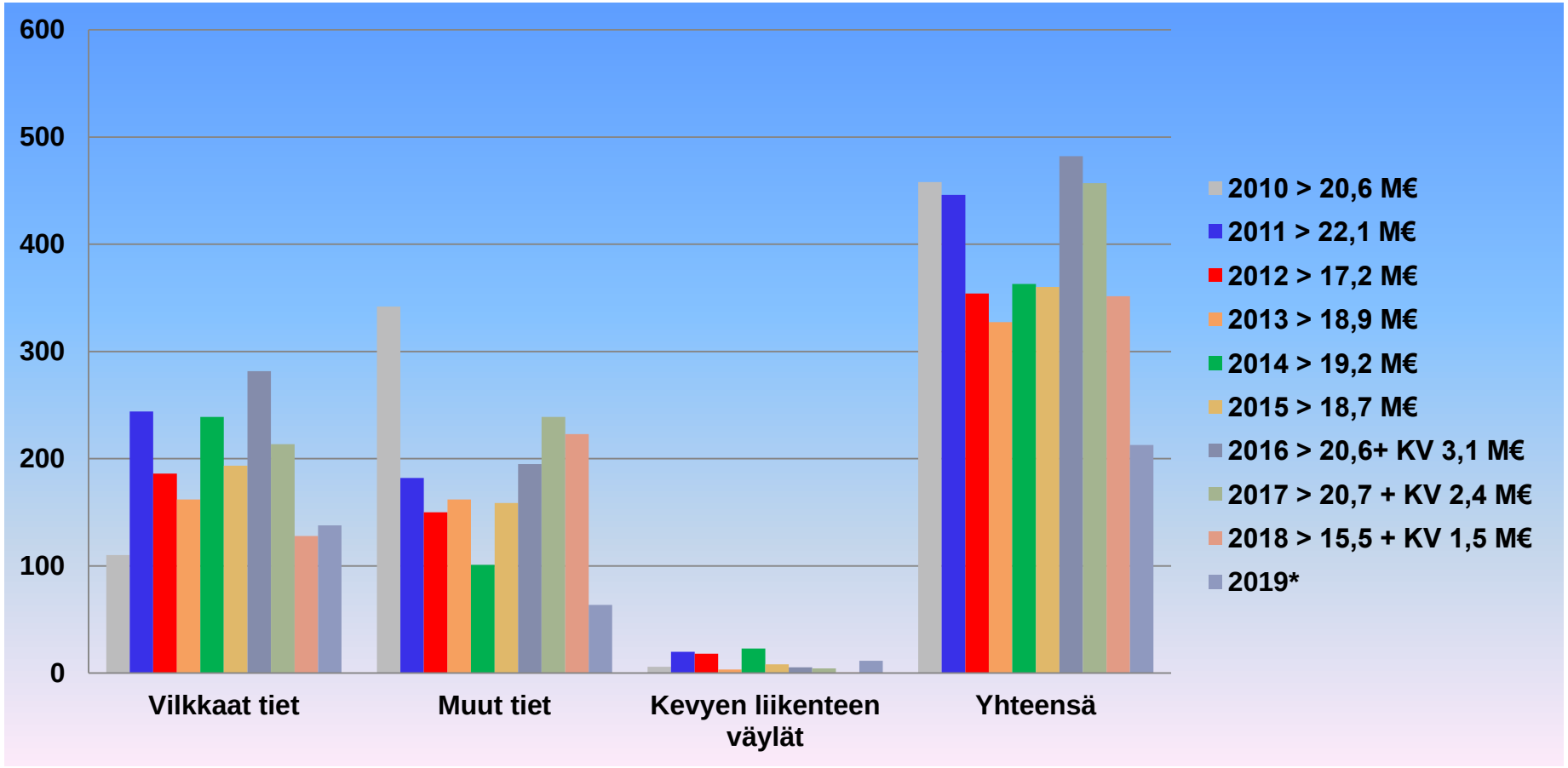

Vuoden 2019 päällystyspituus on noin 215 kilometriä

Korjausvelka päällystetyllä maantieverkolla: Huonokuntoisten päällysteiden määrä on kasvanut tasaisesti Pohjois-Savon ELY-keskuksen alueella

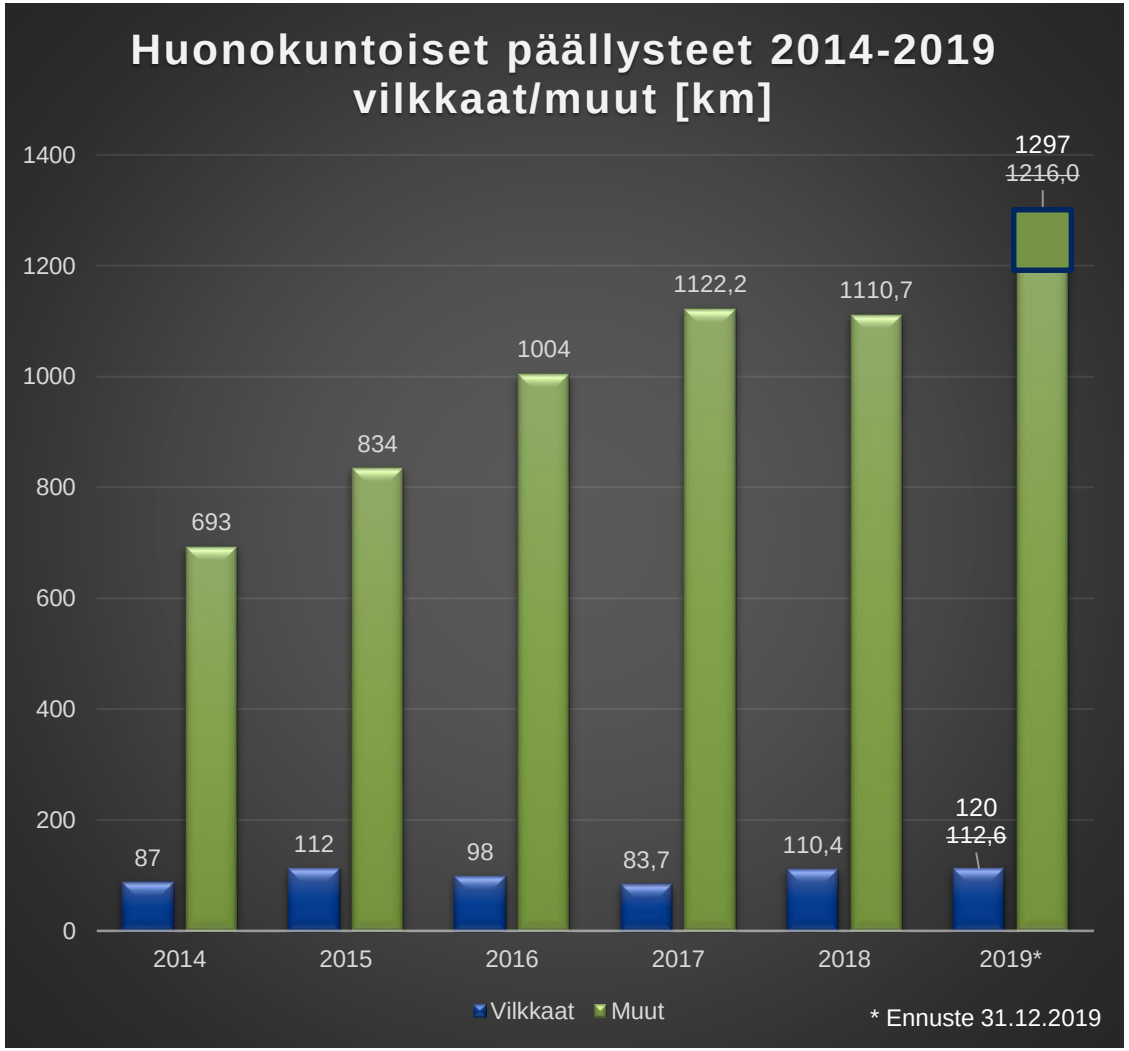

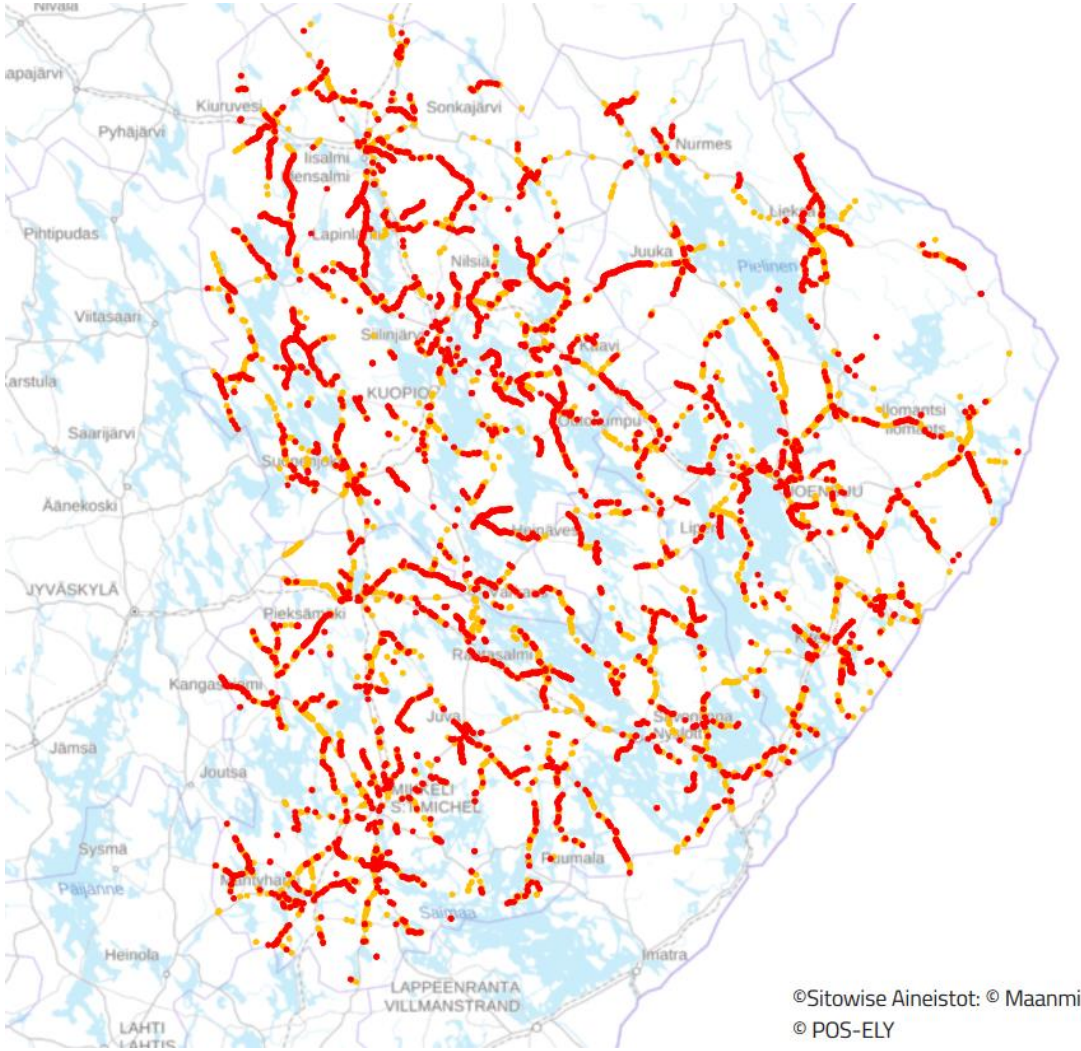

Vuonna 2012 päällystyspituudet kävivät 1960-luvun tasolla eli alle 2000 kilometrissä.

2016-2018 määräaikainen korjausvelkarahoitus helpotti tilannetta hieman, mutta vain väliaikaisesti.

2019 jäädään noin 1500 kilometriin, mikä on ”ennätys” 60-luvun alun jälkeen

- 90-luvulla päällystysmäärät kääntyivät laskuun, mutta liikennesuorite jatkoi kasvua
- Raskaiden ajoneuvojen suurimmat sallitut massat nostettiin 2010-luvulla 60 t -> 76 t, nykyisin poikkeusluvalla enemmänkin, jopa 100 t
- Suomen talvikelit ovat muuttuneet aikaisempaa vaihtelevimmiksi

  -> Mm. edelliset ovat kiihdyttäneet maanteiden päällysteiden kulumista

Miksi alemman tieverkon kunto on huono?

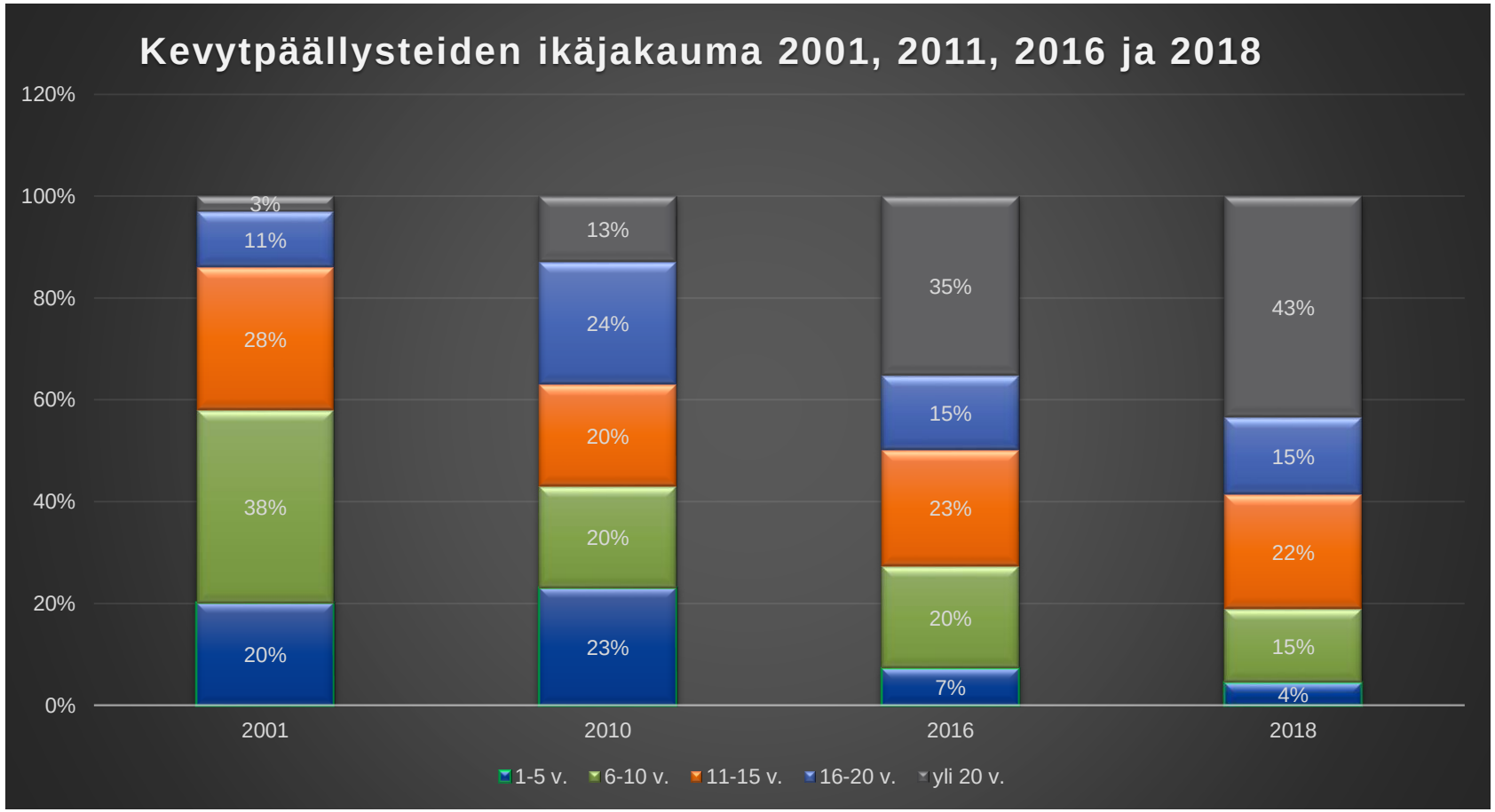

Yli puolet alemman tieverkon päällysteistä on elinkaaren lopussa !

Alemman tieverkon päällysteet ikääntyvät

	% -osuus alemman tieverkon pituudesta							
Alemman tieverkon päällysteiden (PAB, SOP) ikäjakauma	2010	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1-15 v.	63	50	44	40	36	29	25	22
Yli 15 v.	37	50	56	60	64	71	75	78
Keski-ikä			**18,2**	**19,2**	**20,2**	**21,2**	**22,2**	**23,2**

Ennuste rahoituksen pysyessä entisellään

- Seutu- ja yhdysteiden päällysteet ovat elinkaaren lopussa ja ikääntyvät kiihtyvästi vuosina 2019-2022
- Ikääntymisen seurauksena päällysteiden kunto heikkenee kiihtyvästi
- Suunniteltu rahoitus 2019-2021 ei mahdollista ko. tieverkolle niiden kuntoa parantavia päällystystöitä.

Huonokuntoiset päällysteet [km] ylläpitoluokka/maakunta 2018-2019

YP-luokka	Etelä-Savo		Pohjois-Savo		Pohjois-Karjala	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Y1	46,4	38,3	22,4	28,7	42,0	45,6
Y2	98,1	117,4	74,8	100,7	56,2	70,9
Y3	291,5	303,5	357,7	374,3	232,4	249,2
Yht.	436,0	459,2	454,9	503,7	330,6	365,7
	14,8 %	15,6 %	14,0 %	15,5 %	11,9 %	13,2 %

- Ainoastaan Etelä-Savon maakunnan alueella vilkkaan tieverkon (Y1) päällysteiden kunto paranee vuodesta 2018
- Muissa ylläpitoluokissa kaikissa maakunnissa päällysteiden kunto heikkenee vuodesta 2018.

Yleistä tieverkosta ja kuntotilan luokituksista

- Päällystetyn tieverkon ylläpito P-S, P-K ja E-S
  - Pohjois-Savo 3 246 km
  - Pohjois-Karjala 2 767 km
  - Etelä-Savo 2 945 km

  } 8 958 km
- Tieverkko luokiteltu 3 eri ylläpitoluokkaan
  - Vilkas tieverkko 1 833 km [Y1]
  - Muu tieverkko (alempi tieverkko) 7 125 km [Y2 ja Y3]

Yleistä tieverkosta ja kuntotilan luokituksista

- Tieverkon kuntoa mitataan ja inventoidaan vuosittain
- Kuntoa arvioidaan ***uraisuuden***, ***tasaisuuden*** ja ***vaurioiden*** perusteella
- Tien jokaiselle 100 m:n jaksolle määräytyy kuntoluokka em. kuntotekijöistä. Kuntoluokat ovat 1…5.
- Kuntotekijöille on raja-arvot, jotka määräytyvät liikennemäärän ja nopeusrajoituksen perusteella.
- Jos tien 100 m:n jakson kuntoluokka on 1 tai 2, on ko. jakso huonokuntoinen.